

*Гернага Ю. О.*

студент 1-го курсу магістратури Інституту кримінальної юстиції  
Національного університету «Одеська юридична академія»

## **ДЕРЖАВНЕ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ ЯК НОВОСТВОРЕНИЙ ОРГАН В СИСТЕМІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ**

Україна, є державою що розвивається. Відповідно оновлюється система державних органів, правоохоронних органів, а також з розвитком підприємницьких відносин, накопиченням ресурсів збільшується ріст і розвиток злочинності, збільшується кількість корупційних злочинів та злочинів які вчиняються високопосадовими особами в тому числі і працівниками правоохоронних органів. В даному випадку слід відмежовувати злочини які вчиняються повсякденно звичайними фізичними особами, чи скажімо певними працівниками правоохоронних органів від тих, які вчиняються вищими посадовими особами, вищого державного рівня чи суб'єктами які на місцях мають значні владні повноваження. В даному контексті завжди виникали труднощі починаючи з 1997 року, коли вже була необхідність в утворенні такого органу, оскільки завантаженість на органи досудового слідства була значною, а окремі провадження закривалися без логічного завершення — це були перші прояви і спроби утворити Державне бюро розслідувань, пізніше у 2005-6му роках. Адже враховуючи статус таких осіб та їхні повноваження, то злочини вчинені ними, як уже вищезазначено, не доводились до логічного завершення ще на стадії досудового розслідування, адже був присутній сторонній вплив на хід слідства і таким чином винні особи не були покарані, здійснювався тиск на слідство.

Одразу дану проблему вирішити важко, як і створити окремий орган який би функціонував ідеально — практично неможливо, але утворивши базис і вподальшому вирішення питань які будуть пов'язані з функціонуванням цього органу, а також висвітлення та обговорення цієї теми у публічній площині: на конференціях, круглих столах, симпозіумах, брифінгах — позитивно вплине на становлення та удосконалення функціонування даного правоохоронного органу.

Уже на сьогодні великим позитивом є прийняття Закону України «Про Державне бюро розслідувань», звичайно його ще необхідно доопрацьовувати і доповнювати, але в порівнянні з Вищим антикорупційним судом де не має прописано матеріальної частини законодавства, тобто Закон ще не прийнято, він знаходиться лише на стадії проекту і не відомо яким чином і на якій основі повинен функціонувати цей суд.

В останні роки в Україні утворилось чимало новітніх органів це і Спеціалізована Антикорупційна прокуратура і Національне антикорупційне бюро України, і планується створити Вищий антикорупційний суд, і вже створено Державне бюро розслідувань і тут також виникає інша проблема, яка полягає в наступному: а саме в підслідності цих органів. Адже враховуючи реальну кількість справ та їх складність можуть виникати серйозні питання щодо того який саме орган повинен проводити досудове розслідування: Національне антикорупційне бюро чи Державне бюро розслідувань.

Також у ЗМІ піднімається проблема щодо незалежності даного органу і це досить обґрунтоване питання. Закон передбачає що ДБР є центральним органом виконавчої влади, очолює його Директор, який призначається на посаду Президентом, за поданням Прем'єр — міністра відповідно до подання комісії з проведення конкурсу на зайняття посади і враховуючи політичну складову в цьому питанні важливо щоб тут не було зловживань, в тому числі і в складі конкурсної комісії (2).

Важливим для громадськості є те, що це новостворений орган з незаплямованою репутацією. А також те, що добір кандидатів на посади проводився публічно за допомогою тестування, де кожен кандидат проходив цільний відбір, враховуючи перевірку на поліграфі, і це необхідно зважаючи на кількість бажаючих осіб на зайняття посад.

При створенні нового органу також необхідне відповідне фінансове, грошове і матеріально-технічне забезпечення що в свою чергу теж несе навантаження на бюджет, адже закон передбачає що це здійснюється за кошти Державного бюджету України. За інформацією із ЗМІ, також є потреба у наданні окремого приміщення для працівників ДБР, це теж потрібно вирішити.

При створенні такого органу і при подальшому його успішному функціонуванні може виникнути також питання про розгляд уже завершених досудовим слідством проваджень судом. Така проблема виникла у Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі, враховуючи клопотання прокурорів про покарання чи про обрання запобіжного заходу — суд не завжди враховував їх обґрунтовану думку, а виносив своє рішення в якому такі клопотання не були враховані. Тоді виникла потреба у створенні Вищого антикорупційного суду, який був би більш об'єктивним та неупередженим. Така ж ситуація може виникнути і у ДБР, коли буде проведено належне досудове розслідування будуть факти і докази, але суди будучи незалежними у прийнятті своїх рішень — можуть ускладнювати цей процес, а саме притягнення винних до відповідальності.

Загалом створення нових органів по боротьбі із злочинністю, розслідування кримінальних правопорушень належно і якісно, покаран-

ня винних осіб — це є необхідною умовою для становлення і розвитку держави. Удосконалення законодавства, зменшення прогалин у ньому, прийняття нових законодавчих актів позитивно впливає на зниження росту злочинності. Результатом діяльності цих органів повинні бути реально покарані особи за вчинення кримінальних правопорушень.

***Науковий керівник:** доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук, доцент **Ковальчук Інна Сергіївна**.*

**Голованюк О. В.**

студентка 2-го курсу Інституту кримінальної юстиції  
Національного університету «Одеська юридична академія»

## **ДО ПИТАННЯ ПРОВЕДЕННЯ КОНКУРСУ ДЛЯ ПРИЗНАЧЕННЯ НА ПОСАДИ У ДЕРЖАНОМУ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ**

В умовах судово-правової реформи актуальним питанням є удосконалення роботи органів правопорядку, удосконалення їх функцій та розмежування повноважень. Для досягнення цієї мети Верховна Рада прийняла у листопаді 2015 року прийняла рішення про створення Державного бюро розслідувань (далі — ДБР).

В законі України «Про Державне бюро розслідувань», що був прийнятий 12 листопада 2015 року, а набрав чинності 1 березня 2016 року, зазначається, що Державне бюро розслідувань є центральним органом виконавчої влади, що здійснює правоохоронну діяльність з метою запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування злочинів, віднесених до його компетенції (Про державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11. 2015 р. № 794-VIII. [Електронний ресурс]: — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/794-19/paran6#n6>).

Для якісного функціонування ДБР важливе значення має кадровий склад цього органу. Наразі відбувається конкурс для призначення на посади у Державному бюро розслідувань.

Згідно з Порядком проведення конкурсу для призначення на посади у Державному бюро розслідувань, затверджений наказом ДБР від 14 лютого 2018 року № 13, на службу до Державного бюро розслідувань приймаються на конкурсній основі в добровільному порядку